

**MINISTARSTVA PROSTORNOGA UREĐENJA, GRADITELJSTVA I
DRŽAVNE IMOVINE**

**OBRAZLOŽENJE OPĆEG DIJELA
IZVJEŠTAJA O IZVRŠENJU FINANCIJSKOG PLANA
ZA RAZDOBLJE 01.01.-31.12.2023.**

Zagreb, travanj 2024.

OBRAZLOŽENJE OSTVARENJA PRIHODA I RASHODA, PRIMITAKA I IZDATAKA U IZVJEŠTAJNOM RAZDOBLJU

Podaci iz Polugodišnjeg izvještaja izvršenja proračuna nisu usporedivi sa prethodnim izvještajnim razdobljem iz razloga što je Ministarstvu prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine izmjenama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave („Narodne novine“ br: 21/2023) pripojen Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje dok je Zakonom o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije („Narodne novine“ br: 21/2023) prestao s radom Fond za obnovu. Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine danom stupanja na snagu navedenih zakona je preuzeo poslove, radnike, imovinu, opremu, elektroničke očeviđnike i sustave, sredstva za rad, finansijska sredstva, prava i obveze, pismohranu i drugu dokumentaciju pripojenog tijela državne uprave i ugašenog fonda.

- Prihodi:

Ukupni prihodi na glavi 07605 – Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine (dalje u tekstu: Ministarstvo) u izvještajnom razdoblju ostvareni su u iznosu od 476.831.305,45 EUR te se u ukupnom iznosu odnose na prihode poslovanja. Od ukupno ostvarenih prihoda poslovanja 278.734.388,25 EUR se odnosi na prihode iz proračuna, 1.998.560,27 EUR na prihode za posebne namjene od čega je 1.782.074,47 EUR ostvareno od naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada, a preostali dio od ostalih prihoda za posebne namjene koji se odnose na naknade za polaganje stručnih ispita, troškove tehničkih pregleda građevina od posebnog značaja za Republiku Hrvatsku te troškove druge procjene nekretnina, 176.943.291,51 EUR na prihode od pomoći od čega je ostvaren prihod na izvoru 51 u iznosu od 186.800,00 EUR , a odnosi se na projekt Programa EU za borbu protiv prijevara (Union Anti Fraud Programme Technical Assistance EUAF-2022-TA), a sredstva su doznačena od strane Europske komisije jer se bivši Fond za obnovu javio na projekt te je isti dobio. Navedeni program za cilj ima zaštititi finansijske interese EU sprječavanjem i borborom protiv korupcije i prijevara u obnovi te svih drugih nezakonitih aktivnosti koje utječu na finansijske interese. Obzirom da je Fond za obnovu Zakonom o obnovi prestao s radom njegove poslove preuzeo je Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine.

Na izvoru 52 Ostale pomoći u iznosu od 15.623.822,66 EUR odnosi se na pomoći od međunarodne organizacije za projekt Provedba projekta inteligentna energija Europe (EPBD-CA) (10.988,00 EUR) te na uplate od strane Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije sukladno Zakonu o obnovi za sufinanciranje troškova obnove na područjima pogodjenim potresima (15.612.834,66 EUR).

Iznos od 83.566,64 EUR na izvoru 53 Inozemne darovnice odnosi se na provedbu projekta Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja (RHP) na temelju Okvirnog sporazuma između VRH i Razvojne banke Vijeća Europe (CEB) dok je na izvoru 56 Fondovi EU ostvaren prihod od 27.866.137,47 EUR, na izvoru 57 Ostali programi EU ostvaren prihod od 115.206.521,69 EUR, a na izvoru 58 Instrumenti EU nove generacije ostvaren prihod od 17.975.837,70 EUR. Iznos od 860,88 EUR odnosi se na prihode od donacija fizičkih i pravnih osoba za sanaciju štete od potresa na područjima pogodjenim potresom.

- **Rashodi:**

Ukupni rashodi na glavi 07605 – MPG1 u izvještajnom razdoblju ostvareni su u iznosu od 481.804.645,95 EUR. Od navedenog iznosa 433.125.088,72 EUR se odnosi na rashode poslovanja, a 48.679.557,23 EUR se odnosi na rashode za nabavu nefinancijske imovine.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 19.862.073,77 EUR što predstavlja znatno povećanja troškova s osnova plaća koje je posljedica pripajanja Fonda za obnovu i Središnjeg državnoga ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje Ministarstvu sukladno zakonu. U izvještajnom razdoblju značajno su povećani i troškovi prekovremenog rada kao posljedica dodatnog angažiranja službenika na ubrzavanju procesa na poslovima vezanima uz obnovu nakon potresa.

Materijalni rashodi su ostvareni u iznosu 25.718.267,83 EUR te su sve stavke unutar skupine otprilike povećane razmjerno povećanju razine aktivnosti, broja ljudi i opreme kao rezultat zakonskih izmjena. U okviru navedene stavke evidentirani su rashodi koji se odnose na početak cijelovite obnove zgrada u vlasništvu Republike Hrvatske kojima upravlja Ministarstvo na adresama Republike Austrije 20, Prilaz Gjure Deželića 7, Ilica 25 te Dežmanova 10 financirano sredstvima Fonda solidarnosti, konzultantske usluge vođenja projekta zajma broj 9127-HR te upravljanje i nadzor projektom za donirane zgrade Srednje škole Petrinja, zgrade KBC Zagreb (Rebro), zgrade Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (Nazorova) financirano iz sredstava zajma broj 9127-HR.

Subvencije su ostvarene u iznosu od 3.908.674,35 EUR, a odnose se na troškova obnove od potresa koje su se u Fondu za obnovu knjigovodstveno evidentirale prema uputama Ministarstva financija, a sukladno Pravilniku o proračunskom računovodstvu i računskom planu. Svi troškovi knjižili su se prema primatelju novčane pomoći ili usluga/radova, a u iskazanom iznosu su prikazane subvencije dane pravnim subjektima. Ministarstvo je u izvještajnom razdoblju nastavilo s gore navedenom praksom evidentiranja troškova obnove.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvarene su u iznosu od 210.725.389,42 EUR, a odnosi se najvećim dijelom na tekuće i kapitalne pomoći temeljem prijenosa EU sredstava odnosno isplatu sredstava iz Fonda solidarnosti, a sastoje se od isplata Gradu Zagrebu, Krapinsko-zagorskoj županiji, gradovima u Zagrebačkoj županiji, Sisačko-moslavačkoj županiji i gradovima na njenom području za sanaciju štete nastalu od potresa. Sredstva na stavci Pomoći unutar općeg proračuna utrošena su na pomoći isplaćene temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske od 16. ožujka 2023. godine za dodjelu jednokratne novčane pomoći osobama u privremenom smještaju za stradale u potresu u iznosu 2.334.743,19 EUR i to Sisačko-moslavačkoj županiji u iznosu od 1.936.564,00 EUR; Krapinsko-zagorskoj županiji u iznosu od 27.871,79 EUR; Karlovačkoj županiji u iznosu od 2.654,46 EUR; Zagrebačkoj županiji u iznosu od 102.196,74 EUR i Gradu Zagrebu u iznosu od 265.456,20 EUR, temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske od 14. rujna 2023. godine za dodjelu jednokratne novčane pomoći osobama u privremenom smještaju za stradale u potresu u iznosu 2.300.000,00 EUR i to Sisačko-moslavačkoj županiji u iznosu od 1.936.564,00 EUR; Krapinsko-zagorskoj županiji u iznosu od 27.871,79 EUR; Karlovačkoj županiji u iznosu od 2.654,46 EUR; Zagrebačkoj županiji u iznosu od 102.196,74 EUR i Gradu Zagrebu u iznosu od 230.713,01 EUR, pomoći za obnovu Doma za psihički bolesne odrasle Petrinja u iznosu od 5.467.440,00 EUR, pomoći gradskom proračunu grada Gline u iznosu od 3.000.000,00 EUR i proračunu Grada Petrinje u

iznosu 4.000.000,00 EUR za financiranje troškova za posljedice šteta od potresa, pomoći Sisačko-moslavačkoj županiji u iznosu od 8.600.000 EUR za pružanje privremenog smještaja radi pokrivanja potreba stanovništva nakon potresa te u iznosu od 7.000.000 EUR za obnovu objekata javnih vatrogasnih postrojbi i vatrogasnih društava, pomoći za sufinanciranje projekata gradova i općina za poticanje razvoja komunalnog gospodarstva i ujednačavanje komunalnog standarda u ukupnom iznosu od 9.038.921,56 EUR.

Rashodi za naknade građanima i kućanstvima u naravi ostvarene su u iznosu od 78.349.906,66 EUR, a odnose se na financiranje najamnine za stambeno zbrinjavanje osoba čije su nekretnine stradale u potresu sukladno Odluci Vlade Republike Hrvatske te sufinanciranje režijskih troškova za stanovanje, za vrijeme privremenog stambenog zbrinjavanja. Nadalje, unutar skupine rashoda za naknade građanima i kućanstvima u naravi evidentirane su naknade građanima podnositeljima zahtjeva vezano uz postupke obnove šteta od potresa nastalih na područjima pogodjenim potresom.

Sredstva utrošena na Ostalim rashodima u iznosu od 94.544.733,19 EUR odnose se najvećim dijelom na stavku 3822 – Kapitalne donacije građanima i kućanstvima u sklopu koje je evidentiran utrošak sredstava za obnovu obiteljskih kuća (konstrukcijska i nekonstrukcijska obnova) uključujući organiziranu obnovu (postupke javne nabave) i isplate fizičkim osobama. Rashodi ostvareni na stavci 3831- Naknade šteta pravnim i fizičkim osobama odnose se na sredstva utrošena za isplatu troškova nužnih popravaka pravnim i fizičkim osobama prema rješenjima i odlukama Ministarstva.

Unutar Rashoda za nabavu nefinansijske imovine utrošena su sredstva u iznosu od 48.679.557,23 EUR, a najznačajnija sredstva su utrošena unutar skupine 42 – Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine (28.147.605,98 EUR), a odnose se na troškove izgradnje i opremanja stambenih zgrada u državnom vlasništvu namijenjenih za privredni smještaj osoba čije su zgrade/kuće stradale u potresu koji se sufinancirani kako iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija za tako i iz Općim prihoda i primitaka.

Na skupini 45 - Rashodi za dodatna ulaganja na nefinansijskoj imovini (13.517.368,64 EUR) sredstva su utrošena na troškove obnove i popravka obiteljskih kuća u državnom vlasništvu koji su bili u nadležnosti bivšeg Središnjeg državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje.

OBRAZLOŽENJE OSTVARENOG PRIJENOSA SREDSTAVA IZ PRETHODNE GODINE I PRIJENOSA SREDSTAVA U SLJEDEĆE RAZDOBLJE

Prijenos sredstava iz prethodne godine i prijenos sredstava u sljedeće razdoblje odnosi se na sljedeće izvore finansiranja:

Izvor 43 - Prihodi za posebne namjene koji su iz prethodne godine preneseni u iznosu od 4.422.478,23 EUR, a odnose se najvećim dijelom na sredstva uplaćena od naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada sukladno članku 31. stavak 4. Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama po kojem je četrdeset posto sredstva naknade prihod državnog proračuna Republike Hrvatske te ostalih prihoda za posebne namjene koji se odnose na naknade za polaganje stručnih ispita, troškove tehničkih pregleda građevina od posebnog značaja za Republiku Hrvatsku te troškove druge procjene nekretnina.

Izvor 52 - Ostale pomoći koje su iz prethodne godine prenesene u iznosu od 2.682.200,95 EUR odnose se na neutrošena sredstva projekta Provedba projekta inteligentna energija Europe (EPBD-CA) koji se financira od međunarodne organizacije sukladno sklopljenom Ugovoru GRANT AGREEMENT (65.650,44 EUR), na neutrošena sredstva u iznosu od 1.365.509,76 EUR uplaćena od strane Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost sukladno Sporazumu za sufinanciranje opravdanih i prihvatljivih troškova nastale razlike u iznosu koji je ugovoren za svaki pojedini projekt energetske obnove zgrada javne namjene te neutrošena sredstva koja su preknjižena s glave 07635 Fond za obnovu na glavu 07605 Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine u trenutku spajanja dvije institucije u veljači 2023. godine sukladno Zakonu o obnovi. Sredstva u iznosu od 415.910,87 EUR odnose se na uplate sredstava od suosnivača koje se odnose na sufinanciranje troškova obnove temeljem Zakona o obnovi, a prema područjima (županijama) na kojima se nalaze lokacije koje su predmet obnove.

Izvor 53 - Inozemne darovnice koje su iz prethodne godine prenesene u iznosu od 305.840,77 EUR odnose se na preknjiženje s razdjela/glave 03305 Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje na glavu 07605 Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine u trenutku spajanja dvije institucije u veljači 2023. godine sukladno Zakonu o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave. Sredstva se odnose na provedbu projekta Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja (RHP) na temelju Okvirnog sporazuma između VRH i Razvojne banke Vijeća Europe (CEB).

Izvor 61 – Donacije koje su iz prethodne godine prenesene u iznosu od 0,48 EUR odnose se na preknjiženje s razdjela/glave 03305 Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje na glavu 07605 Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine u trenutku spajanja dvije institucije u veljači 2023. godine sukladno Zakonu o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave. Sredstvima od uplaćenih donacija od strane fizičkih i pravnih osoba financira se obnova zgrada/kuća na potresom pogodjenim područjima.

Izvor 81 - Namjenski primici od zaduživanja koji su iz prethodne godine preneseni u iznosu od 4.436.291,88 EUR odnose se na povučena neutrošena sredstva IBRD zajma broj 9127-HR - Projekt obnove nakon potresa i jačanja pripravnosti javnog zdravstva čija su sredstva namijenjena obnovi zgrada javne namjene na područjima pogodjenim potresom.

Sredstva koja se prenose u sljedeću godinu odnose se na neutrošena sredstva za projekte i troškove iz 2023. godine koji se i dalje nastavljaju kontinuirano izvršavati u narednom razdoblju.

IZVJEŠTAJ O ZADUŽIVANJU NA DOMAĆEM I STRANOM TRŽIŠTU NOVCA I KAPITALA

Ministarstvo u razdoblju od 01.01.- 31.12.2023. godine nije sklopilo nijedan novi ugovor o kreditu ili zajmu, ali na svojoj glavi ima ugovoren IBRD zajam broj 9127-HR - Projekt obnove nakon potresa i jačanja pripravnosti javnog zdravstva iz srpnja 2020. godine.

IBRD zajam broj 9127-HR - Projekt obnove nakon potresa i jačanja pripravnosti javnog zdravstva ugovoren je između Republike Hrvatske i Međunarodne banke za obnovu i razvoj. Razvojni cilj projekta je pomoći Republici Hrvatskoj u obnovi nakon potresa u Zagrebu i

okolici, unaprijediti institucionalne kapacitete za obnovu i jačati nacionalne sustave za Pripravnost javnog zdravstva. Ukupna vrijednost zajma iznosi 183,9 mil. EUR. Projekt se sastoji od tri komponente, Komponenta 1: oporavak i obnova nakon potresa koja se sastoji od tri podkomponente: Podkomponenta 1.1. - Hitne intervencije za zaštitu javne sigurnosti, Podkomponente 1.2. Sanacija i obnova građevina koje se koriste u zdravstvene i obrazovne svrhe i Podkomponente 1.3. Nacrt programa za potporu obnovi stambenih objekata. Komponenta 2: Nadzor i pripravnost javnog zdravstva sadrži Podkomponentu 2.1. Case management i nadzor te Podkomponentu 2.2. Pripravnost javnog zdravstva, te Komponenta 3: Upravljanje projektom. Na Komponentu 1.: Oporavak i obnova nakon potresa odnosi se ukupno 165,50 milijuna EUR zajma, od čega je za Podkomponentu 1.1. planirano 8,28 milijuna EUR , za podkomponentu 1.2. planirano je 156,30 milijuna EUR te za Podkomponentu 1.3. planirani iznos je 0,92 milion EUR . U okviru Komponente 1. financirat će se detaljan inženjerski pregled odabranih oštećenih građevina koje se koriste u zdravstvene i obrazovne svrhe, nakon čega će slijediti sanacija i obnova prioritetnih građevina kako bi se u zemlji ponovno mogle pružati ključne javnozdravstvene i obrazovne usluge. Rezultat će biti sanacije i obnove građevina koje se koriste u zdravstvene i obrazovne svrhe, a uključuje sljedeće: (a) uspostavljanje institucionalnog i koordinacijskog kapaciteta za robusno planiranje i provedbu otporne sanacije i obnove javnih zgrada oštećenih potresom; (b) olakšavanje brze ponovne uspostave ključnih zdravstvenih i obrazovnih usluga nakon potresa u ožujku 2020.; i (c) jačanje ključnih kapaciteta sustava pripravnosti javnog zdravstva i zdravstvene zaštite za prevenciju i učinkoviti nadzor izbijanja zaraznih bolesti u budućnosti. Očekuje se da će se, na taj način, projektom unaprijediti sposobnost zemlje da odgovori na buduće prirodne katastrofe i smanji gubitak nedavno ostvarenih postignuća u razvoju. Poslovi obnove prema ugovoru uključuju sanaciju konstrukcija, rušenje nesigurnih građevina te izgradnju zamjenskih novih građevina na mjestu starih. Ti se radovi izvode u skladu sa zahtjevima EC8 za radove na izgradnji nove zgrade i sanaciju postojećih zgrada koje se obnavljati. Kako je potres koji je u prosincu 2020. godine zadesio Sisačko-moslavačku i Karlovačku županiju te prouzročio dodatna oštećenja na području već pogodjenih županija, postojeći Zakon o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije izmijenjen je i dopunjjen te se sada odnosi i na područje ove dvije županije pogodjene potresom iz prosinaca 2020. godine. Stoga je Republika Hrvatska dodatnim pregovorima sa Svjetskom bankom ugovorila da se sredstvima zajma obnavljaju i oštećene zgrade u sektoru znanosti i obrazovanja i na području Sisačko-moslavačke i Karlovačke županije.

Do sada je iz zajma ukupno povućeno 19.370.239 EUR dok je u 2023. godini povućeno 11.000.000 EUR, a sredstva se troše na sanaciju zgrada u Gradu Zagrebu i Sisačko-moslavačkoj županiji te na troškove upravljanja projektom.

IZVJEŠTAJ O STANJU POTRAŽIVANJA I DOSPJELIH OBVEZA TE O STANJU POTENCIJALNIH OBVEZA PO OSNOVI SUDSKIH SPOROVA

Stanje obveza na kraju izvještajnog razdoblja odnosno na 31.12.2023. godine iznosi 37.158.100,88 EUR, a stanje ukupno dospjelih obveza na kraju izvještajnog razdoblja iznosi 636.609,48 EUR.

Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine je na dan 31.12.2023. godine imalo potencijalne obveze po osnovi sudskih postupaka u sveukupnom iznosu od 429.891.517,00 EUR.

IZVJEŠTAJ O DANIM JAMSTVIMA I PLAĆANJA PO PROTESTIRANIM JAMSTVIMA

Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine nije davalо jamstva niti je imalo izvršenih plaćanja po protestiranim jamstvima.

IZVJEŠTAJ O DANIM ZAJMOVIMA I POTRAŽIVANJIMA PO DANIM ZAJMOVIMA

Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine je u 2023. godini sukladno Odluci Vlade koja je donesena dana 27. rujna 2023. godine društvu Brodarski institut d.o.o. u likvidaciji isplatilo zajam u iznosu od 2.630.549,00 EUR.